

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

V. Proponuntur ac soluuntur communia aduersus nostram sententiam
argumenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

ætatis plenitudinis Christi, hoc est, viri perfecti, vt communi Patrum sententia tradit Suarez tom. 2. in 3. p. d. 50. sect. 5. §. 30. Alit hoc non obstante idem numero homo, qui ante vixerat, idem, inquam, physicè resurrecturus est, vt numero superiore exposui. Quātumvis ergo puer in virili ætate, aut senectute plus acquisierit materiæ, quam antea habuerit, tamen idem numero homo etiam physicè permanebit.

- 56 Quod verò attinet ad locum ex Alpheno adductum, fateor identitatem ibi allegatam iudicij, legionis, populi, & navis esse tantum moralem, ac per solam interpretationem, seu fictionem iuris, secus verò physicam, & rigorosam. Id quod egregie declarat Alexander ab Alexandro lib. 3. dier genial. c. 1. occasione scilicet eius quasiuncule, an navis, qua Theseus fertur in Cretam delatus, quæque Athenis vsq; ad tempora Demetrii Phalerei seruatur, esset eadem, cum semper navis Thesei diceretur, vel diuersa, eo quod pristina materia non constaret, sed alia in eius locum per varias ætates suffecta. Doctissimus etiam Saliarius noster tom. 6. Annal. anno mundi 4035. vers. *Verum instamus*, docet templum à Zorobabele ædificatum ita fuisse, cum templo Salomonico, cui substitutum est, moraliter idem (iuxta illud Aggæi c. 2. ibi: *quis vidit domum istam in gloria sua prima*) vt alterutrum eorum ab altero numericè, ac realiter, seu physicè distingueretur. Dicatur, inquit, eo loci una domus, aut templum successiue, aut æquiualeuter: re tamen ipsa constat, esse plures domus, & plura numero templa, quando vno funditus euerso, alterum à fundamentis excitatum est: sicut plures sunt numero homines Filius, & Pater, licet legamus in scriptura (Eccl. c. 30.) *mortuus est Pater eius, & quasi non est mortuus; similem enim reliquit sibi post se*, &c. Et verò res est per se clara, & manifesta, vt ab antiquis Sophistis fuerit in vtramque partem prolixè disputata.

- 57 His constitutis admitto, per identitatem hominis secum ipso pro diuersis temporibus explicari ab Alpheno, & aliis Iureconsultis identitatem iudicij, legionis, populi, & navis. Hinc tamen haud sequitur, priorem illam identitatem ad instar huius posterioris esse debere tantum moralem, & non omnino physicam. Haud enim oportet exemplum indefectiue assimilari, haud, quod perinde est, in omnibus proportionari ei, pro cuius adducitur explicatione: alias non esset exemplum, aut simile, sed idem, vt notant B. Tho. 3. p. q. 2. art. 6. ad. 1. & Damasc. lib. 3. fid. c. 26. ad fin.

CAPVT V.

Proponuntur, ac soluuntur communia aduersus nostram sententiam argumenta.

- 58 Totum substantiale, & per se resultans ex partibus essentialibus corporis naturalis realiter adæquate ab iis non distingui, contrarium hætenus probare conati sumus, censent Auerroes comm. 17. Boëtius de Trin. c. 3. & Alexand. Simplicius, Themistius, Philoponus, & Niphus. Item Greg. in 1. dist. 24. q. 1. art. 1. Durandus in 3. dist. 2. q. 2. Paludanus ibid. dist. 1. q. 1. Ioannes à S. Thoma q. 6. Phys. art. 2. & ex nostris Suarez disp. 36. Met. sect. 3. n. 9. & seq. Tolet. lib. 1. Phys. q. 6. Rubius lib. 1. phys. c. 3. q. 1. num. 66. Hurtad. d. 6. phys. sect. 1. Tellez disputat. 20. phys. sect. 3. Quieto controu. 5. punct. 1. Arriaga disp. 4. sect. 1. Franciscus Alphons. disp. 6. sect. 2. Eandem sententiam problematicè tuentur Conimb. & Pereira superius citati.

- 59 Pro ea autem, & aduersus nostram, verioremq; argui solet primò, in hunc modum. Si totum substantiale, & per se, homo v. g. esset quid realiter adæquate distinctum à suis partibus, in iisque formaliter non consisteret, profectò esset quid simplex, & non compositum: at homo non est quid simplex, sed ex anima, & corpore compositus, vt per se manifestum est, vtque nos etiam falsi sumus: Ergo, &c. Sequela probatur: quia illud est simplex, quod formaliter nullas habet partes: homo autem, qualis à nobis adstruitur, nullas habet formaliter partes; siquidem à quibusuis partibus realiter distinguitur: qui ergo fieri potest, vt non sit quid simplex. Et quidem ea ratione Angelus simplex est, quia ab omni collectione partium realiter distinguitur. Respondeo, simplex id dici, quod nullas habet partes, vel ex quibus resultet, vel in quibus consistat: qua ratione Angelus simplex est, quia vtroque modo partium expers est; & qua ratione iuxta plerosque aduersarios punctum materiale est, non quia partes continuas formaliter, & per identitatem includit, sed quia eas respicit, atq; intrinsecè connotat. Quandoquidem igitur homo, quantūlibet à partibus suis realiter distinctus, ex iis resultat, sanè cōpositus, & non simplex censendus, atque appellandus est.

Argues secūdò. Illud est totum substantiale, & per se ex animo rationali, corpore, & vnione coalescens, quod est principium sentiendi, & discurrendi, siue animal rationale: sed huiusmodi principium est præcisè anima, corpus, & vnio: circumscripto enim quouis alio, eo ipso quod materia, & anima rationalis inuicem vniantur, intelligitur principium sufficiens sentiendi, & discurrendi, cum anima sensationes efficere, & materia eas recipere possit; eademque anima dependenter à sensibus per se, vel per intellectum sibi cognatum intelligere, siue discurrere possit. Respondeo, totum substantiale, ac per se ex collectione partium hominis consurgens est principium sentiendi, & discurrendi, vt quod, non verò vt quo: at collectio partium hominis non est principium sentiendi, & discurrendi, vt quod, sed præcisè, vt quo: siquidem, vt fert communis parcemia, actiones sunt suppositorum, solaque hæc, vt quod, operantur: atqui collectio partium hominis, etiam iuxta aduersarios, suppositum non est. Quod autem non omne principium sentiendi & discurrendi debeat eo ipso esse homo, ad homines ita ostendo: quia potentia hominis sunt principium sentiendi, & discurrendi; & tamen iuxta non paucos aduersarios hæc quæquam sunt homo, sed eius accidentia, & proprietates: quamuis ergo in præsentia, &c.

Argues tertio: si homo distingueretur realiter adæquate à suis partibus collectim sumptis, & è conuerso: partes hominis de eius essentia non essent: siquidem nihil potest esse de essentia eius, à quo realiter distinguitur: alias lapis de essentia Angeli esse posset: quare, si partes hominis ab eo realiter distinguuntur, ei essentielles esse non poterunt. Respondeo, essentiam metaphysicam rei ab ea realiter distingui non posse; secus verò essentiam physicam: quod ad homines contra aduersarios ostendo: nam partes essentielles metaphysicæ, seu logicæ, sicut inter se ratione distinguuntur, sic etiā à toto ratione saltem ratiocinantè distinguuntur: ergo partes essentielles physicæ, sicut inter se realiter distinctæ sunt, ita etiam à toto realiter distingui poterunt. At in præsentia sermo est de partibus physicis hominis, & cuiusuis alterius compositi naturalis, non verò de metaphysicis, aut logicis, adeoque de essentia non hoc posteriori, sed tantum priori modo sumpta. Proinde, &c.

Paulo aliter etiam responderi potest, in hunc scilicet modum. Aliud est esse essentiam rei, aliud esse de essentia rei, si cum rigore, & proprietate loquamur; F quod

quod est essentia rei, ab ea quidem realiter nequit distinguui: at verò quod est de essentia rei, siue quod perinde est id, ex quo essentia rei realiter resultat, à re realiter adæquatè distinguui potest; vt vel ex contraria sententia demonstrari potest: siquidem quæuis pars est de essentia totius, & tamen quæuis seorsum ab alia distinguitur realiter à toto, & cum eo nequit realiter adæquatè identificari: cum ergo partes physice simul sumptæ non essentia compositi, sed solum de illius essentia sint, mirandum non est, si à toto suo realiter adæquatè distinguui possint. Aut, si mauis, responde, quod est de essentia alicuius in recto sumpti, id ab eo distinguui non posse, secus verò, si sumatur in obliquo: partes autem hominis ei non in recto, sed quasi in obliquo sumpto dici posse, & debere essentiales.

63 Argues quarto: compositum includit formalissimè compositionem; sicut album albedinem: at compositio est vnio partium: ergo compositum omne includit formalissimè vnionem partium, ac proinde partes ipsas, quæ homini, & cuius alij composito, non minus saltem quam vnio, sunt intrinsecæ. Respondeo: compositum est, quod habet compositionem, siue in ea consistat, siue solum ex illa resultet, eamque essentialiter connotet: sicut viuens est, vel quod in vita consistit, eamque formaliter includit, vel quod vitam in obliquo tantum connotat, eamque essentialiter respicit: quæ ratione viuens aliud est in actu primo, aliud in actu secundo: vnde compositum vt sic non se habet ad compositionem, vt album ad albedinem, aut veluti vnitum ad vnionem, sed solius compositi per accidens ea proportio propria est. Erit etiam, qui dicat, compositum vt sic includere formaliter compositionem, siue vnionem: ceterum hominem v.g. non esse compositum formaliter, sed plerumque resultantem aut causaliter: de quo infra.

64 Argues quinto. Quæcunque iisdem partibus constant, eo ipso sunt realiter idem: sicut è cōtrario quæcunque diuersis realiter partibus constant, nequeunt non esse realiter diuersa: quæ ratione homo, & equus realiter distinguuntur, ac differunt inuicem. At hinc collectio materiæ, animæ rationalis, & vnionis, & illine homo ex iis coalescens proculdubio constant iisdem partibus: homo igitur, & ea collectio erunt realiter idem. Respondeo: quæcunque iisdem partibus constant, si iis cum proportionem, & eodem modo constant, realiter sunt idem: secus verò, si absque proportionem, & diuerso modo ex iis coalescant. Quando igitur homo partibus suis ita constat, vt ex iis resultet, non in iis formaliter consistat; collectio verò partium hominis in partibus formaliter consistat, & ex iis non resultet, sanè homo à collectione partium suarum distigui realiter poterit, ac debebit.

65 Argues sexto, ab auctoritate Arist. 2. de anima c. 1. ibi: anima, & corpus est animal, sicut pupilla & visus est oculus; cui similia habet quinto Met. text. 31. & 4. phys. text. 33. Consentit Athan. in symbolo inquiring: Sicut anima rationalis, & caro vnus est homo, &c. Et Aug. 7. de Trinit. c. 4. ibi, homo nihil aliud est, quam anima, & corpus: quo eodem modo loquitur lib. 9. de ciuit. Dei, c. 3. & tom. 2. epist. 174. c. 3. in eius principio. Verum imprimis instatur argumentum. Si cuius enim robotis est, id probat, nullo modo, & ne realiter inadæquatè distinguui hominem à corpore & anima. Consequens autem est absurdum, vel iuxta ipsos aduersarios: quippe qui non renuunt, hominem in suo cōcentu præter corpus, & animam vterius inuoluere substantiam realiter distinctam. Absolutè respōdeo, propositionem illam Aristotelis, Athanasij, Augustini aliorumq; Patrum, & Philosophorum, in qua dici-

tur, hominē esse corpus, & animam, accipiendam esse in sensu causali, non verò in sensu formali, & identico: quare eam nullum nobis negotium facessere.

Confirmatur & declaratur. Nam sapientia est quid 66 distinctum à quouis affectu voluntatis, & potius ad intellectum pertinet, vt vel ex ipso nominis eius vsu vulgari constat, vtq; ex sacris litteris patet: siquidem cū Sapient. c. 7. dicatur: *Opirari, & datus est mihi sensus: inuocavi, & venit in me spiritus sapientie*; statim additur, & *proposui pro luce habere illam, quoniam inextinguibile est lumen illius*. Quis autem nesciat, lumen, lucemque ad intellectum formaliter pertinere? quocirca meritò dixit Aug. ser. 3. de tempore; *Anima viuunt, ratio sapit, nam sapientia ad rationem pertinet, & ratio sola ipsam sapientiam suscepit*. Hæc quamuis ita sint, & sapientia ab affectu quouis nostræ voluntatis distinguatur; tamen in multis propositionibus sapientia de voluntatis affectibus prædicatur, & è cōuerso; nimirum in sensu causali, eò quod pios in voluntate affectus excitet. Sic c. 28. Iob. dicitur; *ecce timor Domini ipsa est sapientia*; aut iuxta aliam versionem, *pietas ipsa est sapientia*. Sic etiā Aug. epist. 120. de grat. noui testamenti c. 20. inquit; *Sapientia est charitas Dei, nec diffunditur in cordibus nostris, nisi per spiritum Sanctum, qui datus est nobis*. Quemadmodum ergo hæc, & alia similes propositiones, quæ passim habentur in scripturis, & Patribus, sunt veræ, non in sensu formali, sed in sensu causali; ita similiter, cum dicunt Patres, & Philosophi, hominem esse corpus, & animam, eiusmodi propositio sumi poterit, non in sensu formali, sed tantum in sensu causali: neque necesse erit propterea, vt totum substantiale physicum suis cum partibus realem sortiatur identitatem.

Confirmatur, & declaratur hoc ipsum iterū. Namque Ioan. 11. dicitur: *Ego sum resurrectio, & vita*. Et tamen in sensu causali, non formali, vt per se patet, vtque Patres, & interpretes super eum locum docent: præsertim verò Hieron. in Isaiam c. 26. ibi: *Qui iniquitate mortuus est, atque peccatis antequam viuificetur, iustitia, atque virtutibus per eum qui dicit, ego sum vita, viuere non poterit*. Et Cyrillus Alex. lib. 1. Genes. circa finem ibi; *Quia de spiritu sancto dedit nobis; ergo ipse est vita nostra, ipse nostra iustificatio*. Similiter ergo in præsentī, &c.

Rursus 1. Pauli ad Corinth. 1. dicitur; *Ex ipso autem vos estis in Christo Iesu, qui factus est nobis sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio*. Quas tamen propositiones in sensu causali accipiendas esse docent Patres, & Catholici omnes: præcipue verò Theologi scholastici, & Controuerdistæ ita eas intelligunt, aduersus hæreticos nostri temporis: vide inter alios Cardin. Bellarm. lib. 2. de iustificatione per totum, & P. Suarez tom. 3. de grat. lib. 6. 7. & seq. ac præsertim c. 7. lib. 7. Præterea cum Davidis Psal. 70. dicitur; *tu es patientia mea*, hæc propositio, in sensu causali, non verò in alio vera est, vt ex eodem Davide Psal. 61. colligit Aug. lib. 15. de Trin. c. 17.

Quid plura? Mathematici communiter definiunt, 69 lineam esse fluxum pūcti, vt videre est apud nostrum Christophorum Clauium lib. 1. elementorum Euclidis n. 2. At ea propositio non est vera, nisi in solo sensu causali; vt perinde dictu sit, ac lineam esse vestigiū illud, quod punctum fluxu, ac motu suo causat, aut causare potest. Quo etiam sensu definiunt, superficiem esse fluxum lineæ in transuersum motu, id est vestigiū ex tali motione lineæ relictum, causatūque. Quæ omnia cum ita sint, quid est, quapropter etiam propositio nobis obiecta accipi non possit, debeatque in sensu causali.